

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Допускається до захисту

завідувач кафедри обліку і оподаткування

 доцент С.М. Хомовий
(підпис) *вчене звання, ініціали, прізвище*

« 20 » листопада 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ В СИСТЕМІ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ПП «МЕБЛЕВА ФАБРИКА «ВЕСТА»

Виконав: Франчук Іванна Іванівна
прізвище, ім'я, по батькові

(підпис)

Керівник: доцент Гарик Олеся Юріївна
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

(підпис)

Рецензент: доцент Батажок Світлана Григорівна
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові

(підпис)

Я, Франчук Іванна Іванівна, засвічую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Затверджую

гарант ОПП «Облік і оподаткування»

 професор І.В. Свиנוус

(підпис) вчене звання, ініціали, прізвище

« 19 » грудня 2022 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра

Франчук Іванні Іванівні

прізвище, ім'я та по батькові

Тема: «Організація обліку та контролю в системі підтримки прийняття управлінських рішень підприємства на прикладі ПП «Меблева фабрика «Веста»»

Перелік питань, що розробляються в роботі: особливості адаптації функцій обліку та контролю до напрямів розвитку сучасної парадигми управління підприємством; формалізація параметрів впровадження інтегрованої системи обліку і контролю шляхом застосування методології системної інженерії; організаційно-правова характеристика ПП «Меблева фабрика «Веста»; обґрунтування положень реалізації архітектурного підходу до інтеграції обліку і контролю в систему підтримки управлінських рішень підприємства.

Вихідні дані: звітність ПП «Меблева фабрика «Веста».

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	січень-лютий 2023	
Теоретико-методична частина	березень-квітень 2023	
Аналітична частина	травень-липень 2023	
Рекомендаційна частина	серпень-вересень 2023	
Оформлення роботи	жовтень 2023	
Перевірка на плагіат	листопад 2023	
Попередній розгляд на кафедрі	листопад 2023	
Подання на рецензування	грудень 2023	

Керівник кваліфікаційної роботи

(підпис)

доцент О.Ю. Гаврик

Здобувач

(підпис)

І.І. Франчук

Дата отримання завдання «19» грудня 2022 р.

АНОТАЦІЯ

Франчук Іванна Іванівна «Організація обліку та контролю в системі підтримки прийняття управлінських рішень підприємства на прикладі ПП «Меблева фабрика «Веста»

Розвинуто теоретико-методичні положення організації обліково-аналітичного процесу підприємств та їх інтегрованих об'єднань на основі імплементації до бухгалтерського обліку як наукового знання здобутків методології моделювання корпоративної архітектури. Відображено технологію удосконалення практик ведення бухгалтерського обліку і контролю, засновану на проектуванні організації обліку з використанням мови архітектурного моделювання Archimate.

Розроблено систему архітектурних моделей, в яких відображено структуру функції обліку та її зв'язок з рештою елементів корпоративної архітектури. Наявність декількох функціональних моделей дозволяє ідентифікувати перелік користувачів облікової інформації та розробити концепцію розвитку управлінського обліку. Проведене моделювання обліково-аналітичного процесу з поданням його у вигляді «білого» та «чорного» ящика. Відображене місце обліку і контролю в системній ієрархії підприємства з визначенням можливих синергійних та емерджентних ефектів процесу організації обліку.

Удосконалено процедуру оцінювання рівня зрілості обліково-аналітичного процесу та його відповідності вимогам орієнтованого на дані підходу до управління підприємством. Представлено науково-методичні рекомендації до визначення рівня аналітичної зрілості практик роботи інтегрованої системи обліку і контролю.

Ключові слова: обліково-аналітичні процеси, ведення бухгалтерського обліку і контролю, організація обліку, архітектурне моделювання.

ABSTRACT

Franchuk Ivanna Ivanivna "Organization of accounting and control in the support system for making management decisions of the enterprise on the example of PE "Furniture factory "Vesta"

The theoretical and methodological provisions of the organization of the accounting and analytical process of enterprises and their integrated associations have been developed on the basis of implementation to accounting as scientific knowledge of the achievements of the corporate architecture modeling methodology. The technology of improving accounting and control practices, based on the design of the accounting organization using the architectural modeling language Archimate, is reflected.

A system of architectural models has been developed, which reflect the structure of the accounting function and its relationship with the rest of the elements of the corporate architecture. The presence of several functional models makes it possible to identify the list of users of accounting information and to develop a concept for the development of management accounting. Modeling of the accounting and analytical process with its presentation in the form of a "white" and "black" box. The place of accounting and control in the system hierarchy of the enterprise is reflected, with the definition of possible synergistic and emergent effects of the process of accounting organization.

The procedure for assessing the level of maturity of the accounting and analytical process and its compliance with the requirements of a data-oriented approach to enterprise management has been improved. Scientific and methodological recommendations for determining the level of analytical maturity of work practices of the integrated accounting and control system are presented.

Keywords: accounting and analytical processes, accounting and control, organization of accounting, architectural modeling.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗБУДОВИ ФУНКЦІЙ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	6
1.1. Особливості адаптації функцій обліку та контролю до напрямів розвитку сучасної парадигми управління підприємством	6
1.2. Логіка організації бухгалтерського обліку та контролю в умовах цифрової трансформації стратегічних систем вимірювання	12
1.3. Формалізація параметрів впровадження інтегрованої системи обліку і контролю шляхом застосування методології системної інженерії	25
Висновки до розділу 1	32
РОЗДІЛ 2. РОЗВИТОК ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА	34
2.1. Організаційно-правова характеристика ПП «Меблева фабрика «Веста»	34
2.2. Обґрунтування положень реалізації архітектурного підходу до інтеграції обліку і контролю в систему підтримки управлінських рішень підприємства	35
2.3. Розвиток транспарентності та аналітична інтерпретації інтегрованої звітності в управлінні підприємством	52
2.4. Формування управлінської звітності та документаційного забезпечення системи підтримки прийняття стратегічних рішень в управлінні бізнес-процесами підприємства	55
Висновки до розділу 2	58
РОЗДІЛ 3 ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ	61
3.1. Розвиток практик здійснення бухгалтерського обліку і контролю як елементів архітектури системи підтримки прийняття управлінських рішень на підприємстві	61
3.2. Розвиток продуктивних можливостей облікової інформації в системі внутрішнього контролю підприємства	70
3.3. Оцінювання впливу цифрової трансформації бізнесу на успішність реалізації проекту організації бухгалтерського обліку та контролю	77
Висновки до розділу 3	84
ВИСНОВКИ	86
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	89
ДОДАТКИ	92

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бочуля Т. В., Янчева І. В., Янчев В. В. Конспект лекцій у структурно-логічних схемах з дисципліни «Організація обліку». Харків:ХДУХТ, 2017. 206 с.
2. Бутинець Ф. Ф., Олійник О. В., Шигун М. М. Організація бухгалтерського обліку. Житомир:ЖІТІ, 2001. 576 с.
3. Воронкова А. Э. Современные технологии управления промышленным предприятием. К.:Либра, 2007. 256 с.
4. Гуріна Н. В. Формування облікової політики підприємства щодо витрат і доходів. *Бізнес-Інформ*. 2015. № 8. С. 194-199.
5. Єршова Н. Ю. Стратегічний управлінський облік в умовах інноваційно-орієнтованої моделі економіки. Харків:ФОП Лібуркіна Л.М., 2019. 392 с.
6. Жук В. Н. Основы институциональной теории бухгалтерского учета. К.:Аграрная наука, 2013. 408 с.
7. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1996 р. № 966-XIV (зі змінами та доповненнями): URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 12.10.2023)
8. Івахненко С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку і аудиту. К.:Знання-Прес, 2003. 349 с.
9. Кононова О. Є. Організація бухгалтерського обліку. Дніпро:ДВНЗ ПДАБА, 2018. 102 с.
10. Корягін М. В., Куцик П. О. Концептуальний розвиток методології бухгалтерського обліку. Львів:ЛКА, 2015. 239 с.
11. Кужельний М. В., Левицька С. О. Організація обліку. К.:Центр навчальної літератури, 2019. 352 с.
12. Кундря-Висоцька О. П., Москаленко О. В., Сулима О. М. Організація бухгалтерського обліку. К.:УБС НБУ, 2015. 336 с.
13. Куцик П. О., Бачинський В. І., Полянська О. А. Управлінський облік операційної діяльності підприємств оптової торгівлі. Львів:Видавництво «Растр-7», 2015. 312 с.

14. Левенчук А. И. Системное мышление. М.:Издательские решения, 2018. 440 с.
15. Легенчук С. Ф. Багатоваріантність в бухгалтерському обліку: історико-теоретичні аспекти. Житомир:ЖДТУ, 2017. 204 с.
16. Лень В. С. Організація бухгалтерського обліку. К.:Центр навчальної літератури, 2006. 696 с.
17. Мизгулин В. Системный инженер. Как начать карьеру в новом технологическом укладе. М.:Издательские решения, 2017. 109 с.
18. Островерха Р. Організація обліку. К.:Центр навчальної літератури, 2017. 568 с.
19. Пилипенко А. А., Дзьобко І. П., Писарчук О. В. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та їх об'єднань. Харків:Вид. ХНЕУ, 2011. 344 с.
20. Пилипенко А. А. Організація обліково-аналітичного забезпечення стратегічного розвитку підприємства. Харків:Вид. ХНЕУ, 2007. 276 с.
21. Пилипенко А. А., Отенко В. І. Організація обліку і контролю. Харків:ВД «ІНЖЕК», 2005. 424 с.
22. Пилипенко А. А., Халліфак А. М. Моделювання корпоративної архітектури в організації управлінського обліку об'єднання підприємств. *Бізнес-Інформ.* 2020. № 4. С. 319-327.
23. Плаксієнко В.Я., Назаренко І.М. Концептуальні основи організації безпаперової бухгалтерії. *Агросвіт.* 2018. №12. С. 3-7.
35. Рожелюк В. М. Організація бухгалтерського обліку діяльності переробних підприємств. К.:ННЦ ІАЕ, 2013. 488 с.
36. Романовська О. М., Сидоренко І. В. Організація обліку. Краматорськ:ДДМА, 2016. 116 с.
37. Садовська І. Б. Бухгалтерський інжиніринг у системі управління бізнес-процесами підприємств. *Оцінка методики обліково-аналітичного та контрольного забезпечення діяльності суб'єктів господарювання в умовах глобалізації економіки.* Луцьк:Редакційно-видавничий відділ ЛНТУ, 2017. С.

105-114

38. Сердюков К. Г. Корпоративний контроль в господарських товариствах: теорія, методологія, практика: монографія. Харків:Константа, 2018. 400 с.

39. Тарасова Т.О. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління сталим розвитком підприємств торгівлі: монографія. Х.: Видавець Іванченко І. С., 2016. 360 с.

40. Шматько Н. М. Організаційний розвиток великомасштабних економіко-виробничих систем: підтримка стійкості та інституціоналізація взаємодії. Харків:ПП «Технологічний центр», 2019. 368 с.

41. A free, open-source ontology editor and framework for building intelligent systems: URL: <https://protege.stanford.edu/> (Last accessed: 15.07.2020)

42. A Guide to The Business Analysis Body of Knowledge (BABOK). Toronto:International Institute of Business Analysis, 2015. 514 p.

43. A Passion for Research. Focusing on CRM, cloud computing, ERP and enterprise software: URL: <https://softwarestrategiesblog.com/2018/01/04/53-of-companies-are-adopting-big-data-analytics/#:~:text=Big%20data%20adoption%20reached%2053,financial%20services%20leading%20early%20adopters> (Last accessed: 15.07.2020)

44. Accounting for climate change: URL: <https://www.cimaglobal.com/Research--Insight/Accounting-for-climate-change/> (Last accessed: 15.07.2020)

45. ArchiMate Cookbook: URL: <http://www.hosiaisluoma.fi/ArchiMate-Cookbook.pdf> (Last accessed: 15.07.2020)